

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Πρόγραμμα Μεταναστευτικής Βιογραφίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**1. Γενικές οδηγίες λειτουργίας των
Προγραμμάτων εκμάθησης της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας**

Οι Γενικές Οδηγίες Λειτουργίας των Προγραμμάτων Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας, αφορούν σε συγκεκριμένες πτυχές των πιο πάνω Προγραμμάτων. Ως εκ τούτου, νοείται ότι η φοίτηση των μαθητών/μαθητριών στα Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας, που προσφέρονται από τα Προγράμματα Μεταναστευτικής Βιογραφίας (ΜΒ) της ΔΜΓΕ, εξυπακούει την εφαρμογή των Κανονισμών Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και των Εσωτερικών Κανονισμών εκάστης σχολικής μονάδας.

Είδη Προγραμμάτων

Γυμνάσια

- I. Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων Γυμνασίου – Αμιγές Τμήμα
- II. Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων Γυμνασίου – Μικτό Τμήμα
- III. Πρόγραμμα Ολιγόωρων Τμημάτων

Λύκεια / ΤΕΣΕΚ

- I. Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων
- II. Πρόγραμμα για Ασυνόδετους Ανήλικους / Αιτητές Διεθνούς Προστασίας

α. Εγγραφές – Μετεγγραφές

Η εγγραφή μαθητή/μαθήτριας στο κάθε είδος Προγράμματος γίνεται με βάση την ηλικία του/της, όπως ορίζεται στους περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, νοείται ότι Ασυνόδετοι Ανήλικοι/Αιτητές Διεθνούς Προστασίας κάτω των 15 ετών εγγράφονται στα Προγράμματα (Μεταβατικών Τάξεων ή Ολιγόωρων Τμημάτων) που προσφέρονται στο Γυμνάσιο.

Κάθε μαθητής/μαθήτρια εγγράφεται από τους γονείς ή τον κηδεμόνα του/της ή οποιονδήποτε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του/της στο σχολείο της εκπαιδευτικής περιφέρειας, στην οποία υπάγεται η μόνιμη κατοικία του/της. Σε περίπτωση που στο σχολείο της εκπαιδευτικής περιφέρειας του/της μαθητή/μαθήτριας δεν λειτουργούν Προγράμματα ΜΒ, τότε ο/η μαθητής/μαθήτρια έχει δικαίωμα να αιτηθεί μετεγγραφής στο πλησιέστερο σχολείο, στο οποίο προσφέρονται Προγράμματα, μέσω του οικείου Επαρχιακού Γραφείου Παιδείας. Νοείται ότι η τοποθέτηση του/της μαθητή/μαθήτριας σε Πρόγραμμα της ΜΒ γίνεται με βάση τη διαθεσιμότητα κάθε σχολικής μονάδας.

Όσον αφορά στους Ασυνόδετους Ανήλικους/Αιτητές Διεθνούς Προστασίας (άνω των 15 ετών), σε περίπτωση που δεν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις σε Πρόγραμμα για Ασυνόδετους Ανήλικους/Αιτητές Διεθνούς Προστασίας σε Λύκεια ή ΤΕΣΕΚ, τότε δύνανται να αιτηθούν να

φοιτήσουν σε απογευματινά προγράμματα των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης (ΚΙΕ), κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον/την κηδεμόνα του/της μέσω του Προγράμματος MB προς την Υπηρεσία ΚΙΕ.

β. Δικαίωμα συμμετοχής στα Προγράμματα

Στα Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας της MB της ΔΜΓΕ έχουν δικαίωμα συμμετοχής μαθητές/μαθήτριες με Μεταναστευτική Βιογραφία (δηλαδή παιδιά που έχουν τα ίδια βιώσει μετανάστευση ή έχουν μετανάστες γονείς)¹ ως εξής:

Γυμνάσια

Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων και Πρόγραμμα Ολιγόωρων Τμημάτων

1. Νεοαφιχθέντες μαθητές/νεοαφιχθείσες μαθήτριες, δηλαδή μαθητές/μαθήτριες που δεν κατέχουν Απολυτήριο από δημόσιο δημοτικό σχολείο της Κύπρου (ή ιδίου τύπου σχολείο).
2. Μαθητές/μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα Ελληνομάθειας (ΠΕ) στο δημοτικό και σύμφωνα με την αξιολόγηση από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (ΠΙ) δεν έχουν κατακτήσει το επίπεδο B1 στην Ελληνομάθεια.
3. Μαθητές/μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία που συμμετείχαν στο δημοτικό στο ΠΕ, αλλά δεν αξιολογήθηκαν από το ΚΕΕΑ λόγω απουσίας τους κατά τη χορήγηση της αξιολόγησης.
 - α) Τα εν λόγω παιδιά αξιολογούνται στην Ελληνομάθεια κατά την προσέλευσή τους στο Γυμνάσιο.
 - β) Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν έχουν κατακτήσει το επίπεδο B1, τότε εντάσσονται σε Πρόγραμμα.
4. Μαθητές/μαθήτριες που ανήκουν στην Ειδική Αγωγή και σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ΚΕΕΑ δεν έχουν κατακτήσει το επίπεδο B1. Την απόφαση για την ένταξη/μη ένταξη των παιδιών αυτών στα Προγράμματα MB λαμβάνει η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ).

Λύκεια και ΤΕΣΕΚ

Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων

Νεοαφιχθέντες μαθητές/νεοαφιχθείσες μαθήτριες, δηλαδή μαθητές/μαθήτριες που δεν κατέχουν Απολυτήριο από δημόσιο Γυμνάσιο της Κύπρου (ή ιδίου τύπου σχολείο).

Πρόγραμμα για Ασυνόδευτους Ανήλικους/Αιτητές Διεθνούς Προστασίας

Ασυνόδευτοι Ανήλικοι/Αιτητές Διεθνούς Προστασίας που δεν κατέχουν Απολυτήριο από δημόσιο Γυμνάσιο της Κύπρου (ή ιδίου τύπου σχολείο).

¹ Ο ορισμός ακολουθεί το «Κείμενο Πολιτικής για την Ένταξη των Μαθητών/τριών με Μεταναστευτική Βιογραφία στο Κυπριακό Εκπαιδευτικό Σύστημα» (σελίδα 1, υποσημείωση 1) που βρίσκεται αναρτημένο στον ιστότοπο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου (www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/metanasteftiki_viografia.pdf).

Για το καλώς νοούμενο συμφέρον των συγκεκριμένων μαθητών/τριών συστήνεται η ένταξή τους στα εν λόγω Προγράμματα, αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί η γραπτή συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων τους μέσω σχετικού Εντύπου, το οποίο είναι διαθέσιμο στις σχολικές μονάδες, όπου λειτουργούν τα εν λόγω Προγράμματα. Σε περίπτωση μη συγκατάθεσης των γονέων/κηδεμόνων, τα παιδιά αυτά θα εντάσσονται σε γενική τάξη και δεν θα έχουν το δικαίωμα ένταξης στα Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας σε κατοπινό στάδιο.

γ. Περιεχόμενο Προγραμμάτων

Το ωρολόγιο πρόγραμμα για κάθε προσφερόμενο Πρόγραμμα MB, παρουσιάζεται αναλυτικά πιο κάτω:

ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Ι. Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων Γυμνασίου – Αμιγές Τμήμα

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	A΄ τάξη	B΄ τάξη
1	Ελληνική ως δεύτερη Γλώσσα (Ελληνικά με στοιχεία Ιστορίας και Πολιτισμού)	20	14
2	Μαθηματικά	7	6
3	Φυσική	-	3
4	Χημεία	-	2
5	Βιολογία	3	2
6	Αγγλικά	3	2
7	Πληροφορική	1	2
8	Τέχνη	1	1
9	Μουσική	-	2
10	Φυσική Αγωγή	2	3
11	Οικιακή Οικονομία	1	1
ΣΥΝΟΛΟ		38	38

II. Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων Γυμνασίου – Μικτό Τμήμα

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α΄ τάξη		Β΄ τάξη	
		Γενική Τάξη	Μεταβατική Τάξη	Γενική Τάξη	Μεταβατική Τάξη
1	Ελληνική ως δεύτερη Γλώσσα (Ελληνικά με στοιχεία Ιστορίας και Πολιτισμού)		14		14
2	Μαθηματικά	5	2,5	4	1
3	Φυσική			2	1
4	Χημεία			1	0,5
5	Βιολογία	2	1	1	0,5
6	Αγγλικά	3		3	
7	Πληροφορική	2		2	
8	Τέχνη	1		2	
9	Μουσική	2		2	
10	Φυσική Αγωγή	3,5		3	
11	Οικιακή Οικονομία	2		1	
ΣΥΝΟΛΟ		20,5	17,5	21	17
ΣΥΝΟΛΟ		38		38	

III. Πρόγραμμα Ολιγώρων Τμημάτων

Ακολουθείται το ωρολόγιο πρόγραμμα της Α΄ και Β΄ Γυμνασίου γενικής τάξης, αλλά οι μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν στο Πρόγραμμα Ολιγώρων Τμημάτων παρακολουθούν το μάθημα της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας για 5 διδακτικές περιόδους την εβδομάδα αποχωρώντας από μη εξεταζόμενα μαθήματα (κατά προτεραιότητα από τα Αρχαία Ελληνικά, τα Θρησκευτικά και τα Γαλλικά). Σε περίπτωση που οι μαθητές/μαθήτριες αποχωρούν εξ ολοκλήρου ή κατά τα 2/3 από κάποιο μάθημα, τότε απαλλάσσονται από την αξιολόγησή τους σε αυτό. Νοείται ότι οι μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν στο Πρόγραμμα Ολιγώρων Τμημάτων σε καμία περίπτωση δεν αποχωρούν από εξεταζόμενα μαθήματα.

ΛΥΚΕΙΑ / ΤΕΣΕΚ

I. Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων Λυκείου

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α΄ τάξη
1	Ελληνική ως δεύτερη Γλώσσα (Ελληνικά με στοιχεία Ιστορίας και Πολιτισμού)	15
2	Μαθηματικά	4
3	Φυσική	3
4	Χημεία	2
5	Βιολογία	1
6	Αγγλικά	3
7	Οικονομικά	2
8	Φυσική Αγωγή	2
9	Μουσική	1
10	Τέχνη	1
11	Πληροφορική	2
12	Σχεδιασμός και Τεχνολογία	1
ΣΥΝΟΛΟ		37

II. Πρόγραμμα για Ασυνόδετους Ανήλικους/Αιτητές Διεθνούς Προστασίας

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α΄ τάξη
1	Ελληνική ως δεύτερη Γλώσσα (Ελληνικά με στοιχεία Ιστορίας και Πολιτισμού)	20
2	Μαθηματικά	2
3	Αγγλικά	4
4	Πληροφορική	2
5	Σχεδιασμός και Τεχνολογία	3
6	Τέχνη	2
7	Φυσική Αγωγή	4
ΣΥΝΟΛΟ		37

Το ωρολόγιο πρόγραμμα που αφορά στους Ασυνόδετους Ανήλικους/Αιτητές Διεθνούς Προστασίας και προσφέρεται στις Σχολές Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, είναι δυνατόν να τύχει μικρών διαφοροποιήσεων στη βάση των προσφερόμενων μαθημάτων στη συγκεκριμένη Σχολή και κατόπιν γραπτού αιτήματος/εισήγησης της Διεύθυνσης του σχολείου προς το Γραφείο της Γενικής Επιθεωρήτριας Μέσης Εκπαίδευσης.

Σημειώσεις:

- Οι ώρες διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας (Ελληνικά με στοιχεία Ιστορίας και Πολιτισμού) παραχωρούνται εξ ολοκλήρου σε **έναν/μία μόνο φιλόλογο** για κάθε τμήμα. Μόνο κατ' εξαίρεση και κατόπιν υποβολής γραπτού αιτήματος της Διεύθυνσης του Σχολείου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο dme-metanastefiki-viografia@schools.ac.cy οι περίοδοι διδασκαλίας κατανέμονται σε δύο εκπαιδευτικούς, νοουμένου ότι ο ένας/μία από τους/τις δύο θα έχει περισσότερες περιόδους. Σε αυτή την περίπτωση, η κατανομή των περιόδων γίνεται ως εξής:
 - Όπου το μάθημα διδάσκεται 20 περιόδους: 12 + 8
 - Όπου το μάθημα διδάσκεται 15 περιόδους: 10 + 5
 - Όπου το μάθημα διδάσκεται 14 περιόδους: 10 + 4
- Υπεύθυνος Τμήματος, όπου λειτουργεί Πρόγραμμα MB, ορίζεται ο/η φιλόλογος που διδάσκει το μάθημα της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας. Σε περίπτωση που το μάθημα διδάσκεται από δύο εκπαιδευτικούς, τότε την Υπευθυνότητα του Τμήματος έχει ο/η εκπαιδευτικός που διδάσκει τις περισσότερες περιόδους.

Επίπεδο Ελληνομάθειας ανά Πρόγραμμα και Τάξη

Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων Γυμνασίου

Α' Γυμνασίου: Επίπεδα Ελληνομάθειας A1 και A2

Β' Γυμνασίου: Επίπεδο Ελληνομάθειας B1+

Πρόγραμμα Ολιγώρων Τμημάτων

Α' Γυμνασίου: Επίπεδο Ελληνομάθειας A1

Β' Γυμνασίου: Επίπεδο Ελληνομάθειας A2

Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων Λυκείου

Α' Λυκείου: Επίπεδα Ελληνομάθειας A1 και A2

Πρόγραμμα για Ασυνόδευτους Ανήλικους / Αιτητές Διεθνούς Προστασίας

Α' Τάξη (Λύκειο και ΤΕΣΕΚ): Επίπεδα Ελληνομάθειας A1 και A2

2. Οδηγίες προς τις εμπλεκόμενες σχολικές μονάδες, οι οποίες αφορούν διαδικαστικά θέματα κατά τις πρώτες ημέρες της σχολικής χρονιάς 2025-2026

α. Θα αποσταλούν στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο όλων των εμπλεκόμενων σχολικών μονάδων μέχρι τις 03/09/2025 τα ακόλουθα:

- i. Έντυπο με Σημεία Ελέγχου, τα οποία θα παρουσιάζουν τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν για την εύρυθμη οργάνωση και προετοιμασία των σχολείων, εκεί και όπου θα λειτουργήσουν Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας της ΔΜΓΕ.
- ii. Έντυπο γραπτής συγκατάθεσης των γονέων/ κηδεμόνων, το οποίο απαιτείται να προσκομιστεί, προκειμένου οι μαθητές/ μαθήτριες να συμμετέχουν σε Πρόγραμμα MB και να τύχουν Διαγνωστικής Αξιολόγησης.
- iii. Ηλεκτρονικό αρχείο Μαθητών/Μαθητριών (σε μορφή Excel) στο οποίο θα πρέπει να καταχωριστούν τα στοιχεία όλων των μαθητών/μαθητριών που φοιτούν σε Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας, καθώς και ηλεκτρονικό αρχείο Διδασκόντων/Διδασκουσών (σε μορφή Excel) στο οποίο θα καταχωριστούν τα στοιχεία όλων των εκπαιδευτικών που διδάσκουν στα Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας.

Και τα δύο (2) ηλεκτρονικά αρχεία πρέπει να αποσταλούν πλήρως συμπληρωμένα από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κάθε σχολείου (για σκοπούς διασφάλισης των προσωπικών δεδομένων) στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του Προγράμματος MB (dme-metanastefiki-viografia@schools.ac.cy) το αργότερο **μέχρι τις 15/09/2025**.

- iv. Ηλεκτρονικό αρχείο παραγγελίας βιβλίων για το μάθημα της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας (σε μορφή Word), το οποίο οι εμπλεκόμενες σχολικές μονάδες θα πρέπει να αποστείλουν πλήρως συμπληρωμένο από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κάθε σχολείου στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο dme-metanastefiki-viografia@schools.ac.cy το αργότερο **μέχρι τις 15/09/2025**. Νοείται ότι στην παραγγελία των σχολικών εγχειριδίων θα υπολογίζεται ένα (1) βιβλίο και για κάθε εκπαιδευτικό που διδάσκει στα Προγράμματα MB.

β. Το **Δοκίμιο Αρχικής Διαγνωστικής Αξιολόγησης για την Ελληνική Γλώσσα** θα χορηγηθεί, αφού πρώτα εξασφαλιστεί η γραπτή συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων, και οπωσδήποτε μέχρι τις 12/09/2025, ως ακολούθως:

- I. Σε όλους/όλες τους/τις **νεοαφιχθέντες/νεοαφιχθείσες** μαθητές/μαθήτριες, δηλαδή τα παιδιά που εισέρχονται σε Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας σε Γυμνάσιο ή Λύκειο/ΤΕΣΕΚ και δεν κατέχουν Απολυτήριο από δημόσιο Δημοτικό ή Γυμνάσιο της Κύπρου (ή ιδίου τύπου σχολείο).
- II. Σε μαθητές/μαθήτριες που θα φοιτήσουν στην **Α΄ Γυμνασίου** και οι οποίοι/οποίες:
 - Παρακολούθησαν το Πρόγραμμα Ελληνομάθειας στο Δημοτικό, αλλά δεν αξιολογήθηκαν στην Ελληνομάθεια από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και

Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (ΠΙ) λόγω απουσίας κατά την ημέρα χορήγησης του Δοκιμίου.

- Προέρχονται από το Δημοτικό, ανήκουν στην Ειδική Αγωγή και, σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ΚΕΕΑ του ΠΙ, δεν έχουν κατακτήσει το επίπεδο Β1 στην Ελληνομάθεια.

Οι **κατάλογοι** των μαθητών/μαθητριών που εμπίπτουν στην Κατηγορία ΙΙ, έχουν αποσταλεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις σχολικές μονάδες στις 18/07/2025. Για σκοπούς διασφάλισης των προσωπικών δεδομένων τα συγκεκριμένα αρχεία/κατάλογοι έχουν σταλεί κλειδωμένα με κωδικό ασφαλείας.

Νοείται ότι το Δοκίμιο Αρχικής Διαγνωστικής Αξιολόγησης για την Ελληνική Γλώσσα θα χορηγείται σε νεοαφιχθέντα παιδιά καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, όποτε και αν αυτά παρουσιάζονται στις σχολικές μονάδες.

- γ. Τα **βιβλία** τα οποία διατίθενται κατά τη φετινή χρονιά είναι τα εξής: *Κλικ στα Ελληνικά (επίπεδο Α1)*, *Κλικ στα Ελληνικά (επίπεδο Α2)* και *Κλικ στα Ελληνικά (επίπεδο Β1)*. Για το επίπεδο Β1 θα διατεθεί επιπλέον υποστηρικτικό υλικό με τίτλο «Πάμε ελληνικά!».

Διευκρινίζεται ότι η **παραλαβή των βιβλίων γίνεται από τα ίδια τα σχολεία**, από την Αποθήκη του ΥΠΑΝ, **μόνο με την προσκόμιση της έγκρισης της παραγγελίας που θα λαμβάνουν τα σχολεία από το Πρόγραμμα ΜΒ**, η οποία θα αποστέλλεται στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του σχολείου.

- δ. Οι **Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας** είναι αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (https://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&id=1712).

- ε. Ο **Προγραμματισμός κάθε μαθήματος** των Προγραμμάτων ΜΒ θα αναρτηθεί μέχρι τις 05/09/2025 στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΝ, ως ξεχωριστή ενότητα στον Προγραμματισμό του εκάστοτε μαθήματος.

- στ. Θα ακολουθήσει εγκύκλιος αναφορικά με την **Τελική Αξιολόγηση** των μαθητών/ μαθητριών που συμμετέχουν στα Προγράμματα της ΜΒ.